

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Luleå tekniska universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **musik**

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Personalen som är verksam vid Musikhögskolan i Piteå, som hör till Luleå Tekniska Universitet, består av en bred sammansättning av lärare – för närvarande cirka 20 lärare. Flertalet lärare undervisar inte enbart lärarstudenter, utan undervisar även vid våra övriga utbildningar inom området musik, exempelvis konstnärlig kandidat, musikalisk gestaltning (master) samt gehörsbaserat musikskapande. Verksamma i ämneslärarutbildningen med inriktning musik är för närvarande en (1) professor inom musikalisk gestaltning, två (2) disputerade lektorer inom musikpedagogik, tio (10) lektorer inom musikalisk gestaltning och åtta (8) adjunkter. Könsfördelningen är för närvarande 65 % män och 35 % kvinnor. Gemensamt för så gott som alla lektorer och adjunkter är att de i sin utbildningsbakgrund har en musiklärarutbildning och tidigare har varit verksamma som musiklärare i grund- och gymnasieskolan. De har således erfarenhet av den verksamhet de utbildar studenter till. Adderar man detta med deras sammanlagda erfarenhet och kunskap av konstnärliga/estetiska/didaktiska undervisningsprocesser och -metoder har vi en bra grund för att utbilda lärare i ämnet musik. Bland verksamma musiklärare är det mycket vanligt förekommande att man förutom sitt arbete som musiklärare i skola och högskola också arbetar som frilansande musiker. I det fallet anser vi att vi har en styrka genom personal som kan ge våra studenter instrumentala och konstnärliga färdigheter via instrumentalkurserna.

Professorn/ämnesföreträdaren i musikpedagogik lämnade institutionen 2018 för arbete vid annat lärosäte. Institutionen arbetar för närvarande med en plan som bland annat innefattar en professorsrekrytering inom musikpedagogik.

Ledningsstruktur

Ämneslärarutbildningen vid LTU har en ansvarig utbildningsledare, placerad på campus i Luleå. Inriktningarna musik/fördjupning musik, dans/fördjupning dans samt musik/annat ämne och dans/annat ämne har dessutom en särskild utbildningsledare på musikhögskolan, campus Piteå. Tanken är att denna utbildningsledare ska finnas på plats i Piteå och genom närheten till utbildningarna ha en operativ roll i ledningen av inriktningarna och tillsammans med examinatorer och lärare. Detta är ett val institutionen gjort för att skapa enkla, snabba och transparenta kommunikationsvägar mellan campusorterna. Med tanke på de estetiska ämnenas särprägel ger detta arrangemang också ett bra stöd till den utbildningsledare som ansvarar för ämneslärarprogrammets helhet då den lokala utbildningsledaren har närhet till berörda lärare och studenter. Möten som berör ämneslärarprogrammet på olika nivåer genomförs kontinuerligt. Ett månatligt möte är HUL/UL-möten vid vilka huvudutbildningsledaren och programmets utbildningsledare, samt utbildningsadministratörer ingår. Vid dessa HUL/UL-möten behandlas frågor som direkt berör ämneslärarutbildningen och dess inriktningar. Strategiska diskussioner som rekrytering, utbildningsförändringar, omvärldsanalys, genomströmning etc. avhandlas.

Avdelningsmöten genomförs månatligen lokalt med all personal på musiklärarprogrammet och våra övriga utbildningar under avdelningschefens ledning. Avdelningsmötena har som funktion att informera om avdelningens verksamhet d.v.s. personalfrågor, lokalfrågor, ekonomi och liknande.

Områdesföreträdare inom Jazz/rock och Klassiska området har möten med lärare knutna till sitt område där många av utbildningens praktiska och kollegiala frågor behandlas. För att säkerställa en tät kontakt med verksamhetsstödet genomförs även ett möte mellan områdesföreträdare, utbildningsledare och administrativ personal varannan vecka.

Dessa områdesföreträdare för också kollegiets talan vid avdelningsråd. Avdelningsrådets sammansättning består av avdelningschef, biträdande avdelningschef, ämnesföreträdare och områdesföreträdare samt vid vissa tillfällen adjungerad lärare eller utbildningsledare. Syftet med avdelningsråd är att diskutera strategier, verksamhetsplanering och liknande.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Musikhögskolan i Piteå grundades 1978, på uppdrag av riksdagen, med syfte att utbilda musklärare till grundskola, gymnasium och kulturskola. Musiklärarutbildningen lokaliserades till Framnäs och Öjebyn (så kallad tvåämneslärarutbildning) där utbildningen var belägen fram till 1984 då nuvarande campus bildades inne i Piteå. Utbyggnad av lokaler och inrättande av nya utbildningar har skett i etapper och utgör idag en intressant och spännande blandning av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå: ämneslärare mot dans och musik, musiker, ljudtekniker samt journalister inom text och radio/TV. I direkt anslutning till musikhögskolan finns konserthuset Studio Acusticum och tillhörande konsertlokal Blackbox. Konserthuset och Blackbox används av studenter och lärare i de kurser där publika examinationer görs. Konserthuset Studio Acusticum och Blackbox tillhör Piteå Science Park men LTU hyr dessa lokaler.

Närheten mellan de olika utbildningarna ger en naturlig grogrund för samarbeten mellan utbildningarna och med väl utrustade replokaler, övningsrum, inspelningsstudios, danssalar, konsertlokaler för både klassisk och jazz/rock ges våra studenter förutsättningar att utvecklas och växa genom musikaliska utmaningar. Som tidigare nämnts går oftast musikläraridentiteten och musikeridentiteten hand i hand. Det är något som finns hos den enskilde studenten redan innan man påbörjar en lärarutbildning och fortsätter att vara även efter avslutad utbildning. Många studenter får och skapar värdefulla kontakter för det fortsatta yrkeslivet som lärare och musiker.

Musiklärarstudenterna har dessutom tillgång till bokningsbara ensemblerum, enskilda övningsrum och inspelningslokaler dygnet runt under läsåret. Genom den öppna studiemiljön med kontakter till övriga musik-, dans- och medieutbildningar skapas förutsättningar för möten och lärande som adderar värdefulla kunskaper att ha med sig som lärare. Exempelvis möter en musiklärarstudent, vid öppna seminarier, en mångfacetterad skara yrkesmänniskor. Det kan röra sig om musikproducenter, filmare, dansare och musiker, för att nämna några exempel. Studenter från olika ämnesområden möts i både musik- och danskurser när man har utbyten mellan programmen. Exempel på detta är musiklärarensembler som ges tillsammans med studenter från kandidatprogrammet och musiklärarstudenter som medverkare vid ljudteknikerprogrammets inspelningar. Kunskap och inspiration från sådana möten tar studenterna med sig och överför till sin praktik.

Beskrivning av utbildningen

I programutvecklingsarbetet har målmatriser, som utformats utifrån examensmålen, och som graderats med hjälp av SOLO-taxonomin, använts i syfte att säkerställa utbildningens progression.

Ämneslärarutbildningen i musik – fördjupning musik innehåller kurser som ska stärka den enskilde studentens musikeridentitet samtidigt som denna utvecklar sin läraridentitet med goda ämnesdidaktiska kunskaper inom ett bredare musikaliskt fält. Att studenterna tillskansar sig både bredd och djup under utbildningen nås genom att våra studenter både har obligatoriska och valbara kurser i ämneslärarutbildningen, på såväl grundnivå som avancerad nivå. För närvarande pågår utvecklingsarbeten vad beträffar läsordning och kursinnehåll. Bland annat ska bedömning och betygssättning få ett ökat utrymme, liksom forskningsanknytning. Kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) ges från campus Luleå och omfattar sammanlagt 60 hp. Två kurser omfattar 15 hp och övriga 7,5 hp. Även VFU ges via campus Luleå och omfattar sammantaget 30 hp där VFU 1 och 2 omfattar 7,5 hp och VFU 3 är på 15 hp.

Den sista VFU-kursen (*VFU 3, ämneslärare, U7011P, 15 hp*) ges på avancerad nivå, och där examineras studentens förmåga att på vetenskaplig grund analysera den egna didaktisk-metodiska handlingskompetensen. I trepartssamtalet efter halva kursen examineras studentens förmåga att formulera, definiera och värdera sin progression i förhållande till kursmålen.

Musikämnen ges under år 1 om 30 hp och resterande fyra år med 45 hp/år. Varje ämneskurs inom musik omfattar 7,5 hp. Eftersom utbildningen även ger behörighet för grundskolans alla åldrar har vi riktat några kurser samt VFU 2 mot grundskolans senare år.

Huvudinstrument med Ensemble (U0031G - U0033G, U7010G - U7012G, U7021G och U7025G) med sammanlagt 60 hp (åtta kurser på 7,5 hp) genomsyrar nästan hela utbildningen. I *huvudinstrument med ensemble* ges möjlighet till individuell fördjupning inom det instrument som studenten valt samt ensemblespel. I kurserna i Huvudinstrument med ensemble om 7,5 hp fördjupar sig våra studenter då varje huvudinstrument med ensemblekurs innebär en ny ensemblekonstellation och också möjliggör byte av huvudinstrumentlärare. Ämneskunskaper, ämnesdidaktik och yrkeskunskaper behandlas genomgående under dessa kurser i mötet med undervisande yrkesaktiva lärare och musiker. Mängden didaktiska infallsvinklar ökar också i takt med antalet kurser. Tanken är att dessa infallsvinklar ska ge ett metaperspektiv som i kursernas progression leder till en fördjupad kunskap i ämnet och ämnesdidaktik. *Bruksämne 1* (U0014G) ger också ett hantverksmässigt och metodiskt perspektiv där studenterna ska kompa på gitarr/piano och sjunga. *Grundkurs musik 1* (U0037G) och *Grundkurs musik 2* (U0038G), som vardera omfattar 7,5 hp, innehåller viktiga byggstenar för yrkeslivet som ämneslärare på gymnasiet såsom musikteori och gehör, musikdata, sång- och röstträning, ljudteknik och körsång, det vill säga en spegling av gymnasieskolans musikämne. Undervisningen bedrivs av ämnesspecialister som parallellt behandlar både ämnens kunskapsinnehåll och ämnesdidaktik. *Eстетisk kommunikation* (U7014G) är ett praktiskt ämne där studenterna planerar, genomför och utvärderar ett pedagogiskt projekt ute på fältet i grundskolan.

Metodik instrument/sång 1–3 (U0030G, U0036G och U7013G, tre kurser om 7,5 hp) genomförs genom seminarier genomförda av yrkesverksamma musiklejare, skolledare och lärarutbildare. Seminarierna behandlar pedagogiska, yrkesmässiga, metodiska och allmäntdidaktiska frågor. Dessa seminarier går under det metaforiska namnet "julgranar" vilket symboliserar det som är lite extra glänsande, det spännande paketet att öppna och ta del av o.s.v. Studenterna har även instrumentspecifika seminarier som ger en fördjupad didaktisk och metodisk grund för den övningsundervisning de ska bedriva inom kurserna *Metodik, instrument/sång 1–3* där de själva undervisar övnings elever på sitt huvudinstrument och möter elever i olika åldrar.Handledning ges av instrument/metodiklärare.

Ensembleledning och körledning (U0013G) genomförs med praktiska övningar inom traditionell dirigering, klassrumskör med enkel arrangering och klassrumsensemble. *Klassmusik* (U7015G) bygger på att studenter i en praktisk miljö ska träna sina instrumentfärdigheter samt leda och arrangera för klass/ensemble. *Musik och samhälle 1* (U7016G) behandlar i en seminariereserie både musikhistoria från ett klassiskt och ett Jazz/Rock- perspektiv. Kursen *Rytmik* (U0027G) ger våra studenter grundläggande kunskaper om och färdigheter i rytmik och hur man kan använda rytmiken som del av musikundervisning.

I kursen *Musik i grundskolans senare år* (U0042G) får studenterna kunskaper om skolans förutsättningar för musikundervisning med avseende på ungdomskultur, identitetsfrågor, styrdokument för grundskolans senare år, musikfilosofiska överväganden och didaktiska val. Kursen ger även kunskaper i att problematisera musiklärarens uppdrag i relation till aktuell musikpedagogisk forskning och teoribildning. Ämneslärarstudenterna läser denna kurs som obligatorisk del i sin utbildning eftersom de får behörighet för undervisning i grundskolan. Att ge studenterna inblick, kunskap och verktyg för undervisning i grundskolan, främst i åk 7–9 är ett medvetet val vi gjort. Kursinnehållet med moment som ungdomskultur, identitetsfrågor, musikfilosofiska överväganden behandlas utifrån ett övergripande perspektiv som kopplas till tonårens alla skolstadier.

Kursen *Självständigt arbete* (U7025P, 30 hp), som ges på avancerad nivå, är en kurs där studenten fördjupar sig inom ett specifikt område med relevans för det framtida yrkesutövandet. Det innebär att studenten planerar, självständigt genomför och med vetenskaplig och språklig akribi och kongruens skriftligt rapporterar och sakligt diskuterar sitt samt en medstudents vetenskapliga arbete kritiskt. Utöver detta finns

också ett antal valbara kurser på 7,5 hp (där studenten under sin studietid kan välja kurser motsvarande 30 hp) där studenten fördjupar sig ytterligare. Där ges både metodikkurserna *Musikteorimetodik* (U7023G) och *Ensemblemetodik* (U7024G) samt kurser inriktade på det musikaliska hantverket och musikskapande, såsom *Arrangering/Musikproduktion* (U7022G), *Klassrumsinstrument 1* (U7019G), *Klassrumsinstrument 2* (U7020G), *Brukspiano/-gitarr med sång 1* (U0039G) och *Brukspiano/-gitarr med sång 2* (U0040G).

Ämneslärarna som studerar musik–engelska eller musik–historia läser sina instrumentkurser under namnet *PRIK (Praktisk instrumentkännedom) 1–3* (U0034G, U0035G och U7027G). Dessa kurser omfattar vardera 7,5 hp. Dessutom ges kursen *Praktisk instrumentkännedom med kör och ensembleledning* (U7028G) som omfattar 15 hp. För att få en bredd i sina spelfärdigheter på alla instrument i en vanlig klassrumsensemble får studenterna undervisning i alla de instrumenten (enskilt och i grupp) samt även i ensemblespel. Sammantaget utvecklar de sina egna färdigheter på instrumenten men också förmågan att arbeta didaktiskt och metodiskt med instrumenten och ensemblespelet. Samläsning tillsammans med musik – fördjupning musik skapar större grupper och dynamiska lärandemiljöer och sker i kurserna *Grundkurs musik 1–2*, *Bruksämne*, *Rytmik*, *Estetisk kommunikation*, *Klassmusik* och *Musik och samhälle 1*.

Ämnesstudier i musik bygger, förutom på didaktiska studier, till stor del på egen färdighetsträning på många områden eftersom studenterna behöver denna grundläggande färdighetsträning för att motsvara de förväntningar och krav som ställs på en musiklärare vad gäller spelteknik och musikaliskt förebildande i undervisningssammanhang på gymnasienivå. För att få en godtagbar höjd på ämnesnivån är det därför nödvändigt att studenter studerar instrument, ensemble, teori, produktion osv. och övar på den egna färdigheten. Genom studier av musikämnet, UVK och VFU får våra musiklärarstudenter en god sammanhållen utbildning som tar upp alla aspekter av läraryrket. Att studenterna i sin VFU praktiserar och omsätter de kunskaper som de tillskansat sig i musikkurser och UVK-kurser är själva kärnan i lärarutbildningen.

Examinationer

Kursmålen avgör vilken examinationsform som är lämplig och examinationsformerna är varierande: konserter, muntliga presentationer, skriftliga inlämningsuppgifter, presentationer, tentamina och obligatoriska moment som ensemblespel, gruppdiskussioner, genomförande av övningsundervisning m.m. En stor del av musikundervisningen sker i grupp och bedöms också vid gemensamma examinationer både fortlöpande och vid uppspelstillfället. Vid exempelvis ensembleexaminationer har varje student en unik roll i det musikaliska sammanhanget men är också en del av den musikaliska helheten. Examinationen sker således i samspel med andra, vilket ställer stora krav på undervisande lärare. För att säkerställa bedömningen av ett framförande är man ibland två eller fler lärare som examinerar.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten
 - visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Att uppnå både en bredd inom det musikaliska och musikpedagogiska fältet samt samtidigt också få en fördjupad kunskap säkras genom att studenterna, genom de olika ingående kurserna, stärker sin musiker- och läraridentitet. Hantverkskunskaper på det egna instrumentet stärks både vid individuell undervisning och i grupplektioner. Våra studenter får också en god kunskapsgrund på de vanligaste klassrumsinstrumenten genom exempelvis kurserna *Bruksämne*, *Klassmusik* och *Klassrumsinstrument*. I kursernas upplägg finns både ämneskunskap och metodisk/didaktisk kunskap. Genom att studenterna i dessa kurser utvecklar sitt eget instrumentspel, samtidigt som de i vissa moment leder och undervisar sin studerandegrupp, examineras förmågan att reflektera och göra metodiska val. De får också en stor metodisk portfölj i de olika metodikkurserna *Ensemblemetodik*, *Musikteorimetodik*, *Instrument/sångmetodik* där de också kan göra individuella val för att stärka sin egen profil.

Förutsättningar för att skapa en stark identitet i sitt eget musicerande ges i kurserna *Huvudinstrument med ensemble* där det egna konstnärliga skapandet ligger i fokus. Utöver dessa kurser tillkommer kurserna i *Musikdata*, *Musikteori och gehör*, *Musik och samhälle*, *Arrangering och musikproduktion*, *Rytmik*, *Estetisk kommunikation*, *Ensemble- och Körledning* och *Röstträning/ Sång* som förbereder våra lärarstudenter för yrket som musiklärare vid landets estetiska program. I obligatoriska kurser, som exempelvis *Metodik instrument/sång* (3 x 7,5hp) ingår seminarier och föreläsningar där forskning på det musikpedagogiska området behandlas och examineras. Bland annat examineras studenternas förmåga att tillägna sig vetenskapliga studier om barns musikaliska utveckling och att använda styrdokumentens värdeord som en väg till musikalisk kunskapsutveckling. Även i kursen *Musik i grundskolans senare år* (7,5 hp) finns moment där musikpedagogisk forskning och utvecklingsarbete ingår och examineras. Studenterna formulerar forskningsfråga/or och skriver en forskningsplan som ska godkännas för deltagande i seminarierna. Närvaro vid minst tre seminarier är ett krav. Sammanfattning av relevant forskning utifrån valt problemområde, teoretiskt ramverk och metodisk ansats, samt resultat och diskussion av det självständiga arbetet utgör grunder för bedömning i kursen. Som en del av examinationen ingår försvar av eget självständigt arbete samt opposition av annat arbete vid offentligt seminarium.

Studenternas möjlighet att väsentligt fördjupa sina kunskaper tillgodoses i kurserna *Huvudinstrument med ensemble*, 4 till och med 8, om 7,5 hp vardera. Flertalet av de valbara kurser som studenterna kan välja är också fördjupningskurser. Exempel på sådana kurser är *Musikteorimetodik* (7,5 hp), *Arrangering och musikproduktion* (7,5 hp), *Klassrumsinstrument* (7,5 hp) och *Ensemblemetodik* (7,5 hp).

Progressionen i utbildningen säkerställs genom att kursinnehåll, kravnivåer och examinationer läggs på en alltmer avancerad nivå. För att nämna ett exempel examineras momentet *Musikdata* (i Grundkurs musik 1) där studenten efter avslutad kurs ska ha tillägnat sig grundläggande kunskaper i inspelningsprogrammet

Garageband så som inspelningsfunktioner samt enklare redigering samt grundläggande kunskaper i notskrivningsprogrammet Sibelius. En examinationsuppgift är att studenten i notskrivningsprogrammet Sibelius skriver ett leadsheet. Det skall innehålla noter (sångmelodi), ackord, sångtext, stil (vilken musikgenre låten hör till) tempomarkering/metronommarkering, formdelar (t ex intro, vers och refräng) samt dubbelstreck (mellan formdelar). Studenten ska även göra en snygg layout (vilket demonstreras i en instruktionsvideo). I programmet Garageband ska studenten exempelvis skriva en komposition/låt bestående av minst två delar (till exempel A-del och B-del, vers och ref) där studenten använder sig av minst fyra mjukvaruinstrument och minst en apple-loop. Därefter ska studenten göra en "snabbmix" där denna går igenom alla kanalnivåer så att helheten låter så bra som möjligt. Studenten lämnar in Garageband-projektet i sin helhet i Canvas.

I den valbara kursen *Arrangering och musikproduktion* (på avancerad nivå) får studenten använda kunskaperna från musikdatamomentet i Grundkurs musik 1 och fördjupa sina kunskaper i arrangering och musikproduktion. Examination sker genom att studenten skriver ett arrangemang som innehåller kompgrupp, stråk och blås. Kompgruppen ska bestå av trummor, bas, två ackordinstrument (t ex gitarr och piano) och arrangemanget ska innehålla tre stråkstämmor och tre blåsstämmor. Studenten ska spela in arrangemanget i studiomiljö. Stråk och/eller blås ska spelas in akustiskt. Studenten ansvarar själv för bokning av inspelningslokal samt att engagera musiker. Redovisningen sker i ett examinerande slutseminarium där hela arbetsprocessen har dokumenteras och redovisas från början till slut, med exempelvis bild, video, ljud och/eller noter. Efter redovisning lämnar studenten in inspelning i mp3-format samt partitur i Canvas.

Genom att både ta del av aktuell forskning och relevanta metoder samt genom möten med aktiva lärare på fältet, VFU och projekt/fältstudier, byggs studentens professionskunnande och medvetenhet kring den egna lärarrollen.

I och med utvecklingsarbetet med ny läsoordning kommer från och med hösten 2019 alla valbara kurser att ges på avancerad nivå, vilket stärker progression och fördjupning i utbildningen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

2. *Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Huvuddelen av den vetenskapsteori som studeras i programmet behandlas i den utbildningsvetenskapliga kärnan, i kursen *Vetenskapsteori, forskningsmetodik och statistik* (F0014P 7,5 hp) samt i det självständiga arbetet (U7025P, 30 hp). För ytterligare information om dessa kurser, se del 1.

De flesta av våra ämnen inom musikområdet vilar på en kombination av konstnärlig och vetenskaplig grund samt på beprövad erfarenhet. Det musikaliska hantverket och samspelet i ensemble bygger på konstnärlig grund och beprövad erfarenhet och de didaktiska och metodiska beståndsdelarna i undervisningen bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Några exempel på tillfällen där just de konstnärliga och vetenskapliga perspektiven möts är kurserna *Huvudinstrument med ensemble* (åtta kurser om 7,5 hp vardera) samt metodikkurserna *Metodik instrument/sång* (tre kurser om 7,5 hp vardera). Ett utvecklingsområde för vår utbildning är att i större grad synliggöra forskning på vetenskaplig grund i ämnesdidaktiken. Se även Mål 1 (del 2) för ytterligare information om måluppfyllelsen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Studier i ämnet musik innebär för studenten flera tillfällen att nå målet. I kursen *Rytmik* (U0027G) ska exempelvis studenterna på ett praktiskt och didaktiskt sätt tillgodogöra sig grundläggande färdigheter och kunskaper i och om olika teorier och begrepp inom rytmik samt omsätta sina färdigheter och kunskaper i att leda barn och ungdomar i rytmik. Genom redovisning av litteratur där studenten kopplar sina egna metodiska och didaktiska reflektioner mot litteraturinnehållet, tillvaratar, systematiserar och reflekterar studenten över egna och andras erfarenheter. Studenterna gör en lektionsplanering för olika elevmålgrupper med rytmikmetoden som utgångspunkt. Redovisningen sker muntligt och praktiskt. Studenten ska muntligt sammanfatta innehåll av och didaktiska tankar om sin lektionsplanering. Studenten leder gruppen i någon av lektionens övningar. Efter avslutad redovisning inlämnas en skriftlig beskrivning av lektionsupplägget där studenten för att bli godkänd också reflekterar över metodiska och didaktiska val.

I kursen *Självständigt arbete* (U7025P) får studenten den fördjupade förmågan att kritiskt granska vetenskapliga texter så väl som den egna textproduktionen genom en seminariemodell utvecklad vid musikhögskolan i Piteå och numera använd vid flera lärosäten i Sverige, där fokus läggs på progression och kritisk läsning med hjälp av så kallade kritiska vänner. Seminariemodellen ger goda förutsättningar för studenternas utvecklande av förmågan att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter. Med denna arbetsform utvecklar studenterna kunskaper och färdigheter som gör att deras arbeten bidrar till professionens gemensamma kollegiala kunskapsutveckling.

I kurserna *Metodik instrument/sång 1–3* (U0030G, U0036G, U7113G) tar studenterna genom seminarier och egen övningsundervisning på sitt huvudinstrument del av andras erfarenheter (genom gruppdiskussioner och lärarledd handledning av övningsundervisningen) och reflekterar själva över sin lärarroll och sina metodiska val. Studenten arbetar också med egen utveckling av metoder i mötet med sina övnings elever. Ett genomgående arbetssätt i kurserna är att studenterna "skuggar" varandras övningsundervisning och agerar kritiska vänner till varandra. De får därmed analysera och reflektera kring andras lärande då de också ska ge konstruktiv feedback. Både i seminariernas samtal kring lärarrollen och i observationer av varandras undervisning får studenterna träna sin förmåga att tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

4. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

Undervisning i de flesta kurserna inom ämnet musik relaterar till såväl tillämpad ämnesdidaktik som metodik, samt till relevansen i ett utbildningsperspektiv. Tydligast blir detta i VFU, men ämnesstudierna ger också goda möjligheter för studenterna att i tillämpad form visa kunskaper. I de tre kurserna *Metodik instrument/sång 1–3* (U0030G, U0036G och U7113G) finns det en tydlig progression från att i den första kursen mest fokusera på upplägg av den egna övningsundervisningen och grundläggande metodiska val (studenten undervisar egna elever på sitt huvudinstrument i varje kurs) till att, i de senare kurserna, ha tillskansat sig en större palett av metodiska och didaktiska kunskaper. I övningsundervisningen möter studenterna elever i olika åldrar med skilda förkunskaper vilket ger möjlighet till tillämpning av ämnesdidaktik och metodik från grundläggande till fördjupad nivå. All sådan övningsundervisning handleds av instrument-/metodiklärare.

Delar av kursernas seminarier är gemensamma för alla på musiklärarprogrammet och där behandlas allmäntdidaktiska perspektiv som genus och värdegrundsfrågor, styrdokument, bedömning och yrkeskunskap. Det ges även ett antal instrumentspecifika seminarier där studenterna får en fördjupad kunskap kring barn och ungas lärande och metodisk grund för att undervisa på sitt eget huvudinstrument. Denna kurs förbereder våra studenter för ett yrkesverksamt liv där de potentiellt sett har anställning både vid en gymnasieskola och en kulturskola.

I kursen *Ensemble- och körledning 1* (U0013G) arbetar studenterna med kör- och ensembleledning inom olika genrer. De får undervisning i grundläggande slagteknik, ensembleledning av klass/grupp, körledning samt enkel arrangering för sånggrupp/klass. I detta ämne ges studenten grundläggande metoder i körledning och ensembleledning för att sedan kunna möta gymnasieskolans läroplan. Metodiska delar med praktiska övningar i grupp, exempelvis varvas uppgifter om hur man arrangerar och undervisar enkla körarrangemang för en gymnasieklass med diskussioner kring gruppdynamik och ledarskap. Examination sker genom att studenterna praktiskt genomför och leder sin planerade, arrangerade eller instuderade uppgift med studerandegruppen som kör och/eller ensemble.

Kursen *Klassmusik* (U7015G) har en tydlig metodisk inriktning där studenterna i ett praktiskt forum transkriberar, instuderar, förmedlar kunskaper och spelar de olika kompinstrumenten (bas, gitarr, trummor, keyboard) samt sjunger. De får en praktisk förståelse för och stort ansvar för att både förmedla kunskaper och "agera elev", vilket ger en didaktisk och metodisk dimension. Studenterna examineras muntligt och i praktisk ensembleform och med tydlig förankring i didaktiska och metodiska frågor: Hur formulerar jag mig för att göra mig förstådd? Hur visar jag på ett tydligt sätt så att andra kan imitera? Hur förklarar/utvecklar jag instruktionerna jag ger för att möta den jag undervisar?

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

5. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Främst nås målet genom de tre VFU-kurserna, men också i de ämnesteoritiska kurserna övar studenterna sina förmågor att undervisa samt visar dem i form av godkända examinationer, baserade på lärandemålen. I kursen *Estetisk kommunikation* (U7014G) arbetar studenterna med olika estetiska uttrycksformer. I ett estetiskt projekt, som genomförs som fältstudie i en övningsskola, övar studenterna sina förmågor att planera, genomföra, utvärdera samt reflektera över projektets resultat. Projektet går ut på att studenterna, med barn eller ungdomar, på ett didaktiskt och pedagogiskt relevant sätt använder estetisk gestaltning i olika kommunikationsformer som utgångspunkt för reflektion och lärande. Vidare omsätter de sina kunskaper om tekniska hjälpmedel samt om projektpresentation. Efter projektet examineras projektplanens genomförande och studentens didaktiska val vid ett muntligt examinationsseminarium, bland annat med utgångspunkt i hur väl studenten planerat för att möta varje elevs förutsättningar och behov.

I kursen *Musikteorimetodik* (U7023G), arbetar studenterna med att planera, genomföra och utvärdera undervisning i olika kontexter och på olika nivåer med både nybörjare och elever som kommit en bra bit på vägen. Inför varje undervisningspass får studenten presentera sin planering och sitt material för övriga studenter. Tillsammans med handledare förs resonemang kring innehåll och upplägg för att säkerställa att mål och bedömningskriterier beaktas. Efter varje undervisningspass diskuterar studenterna, tillsammans med sin handledare, hur det gick samt vad man kunnat göra annorlunda. Studenterna tillverkar sitt eget undervisningsmaterial vilket i slutet av kursen sammanfogas till ett kompendium som sammanfattar allt de gjort i kursen och som visar att de uppnått kursens/momentets lärandemål.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

6. Enligt UKÄ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 1.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Fakultetsnämnderna vid LTU har fattat beslut om att alla utbildningar ska innehålla något examinerande moment av jämställdhet. Inriktningen musik kommer att inleda kursutvecklingsarbetet under vårterminen 2019.

Vi arbetar för en jämställd arbets- och studiemiljö genom att följa LTU:s jämställdhetspolicy, som bland annat innebär att sträva efter en jämställd fördelning mellan kön bland lärare och forskare. Instrumentalister inom jazz/rock- genren består dock av till övervägande del manliga studenter. Vår strävan efter jämställdhet och likabehandling genomsyrar studenternas vardag i miljö och kurser. Konkret kan det yttra sig genom att man i kurser, som ensemblemetodik diskuterar val av repertoar, låtskrivare och framförande utifrån etik jämställdhets- och värdegrundsperspektiv. Att medvetandegöra de val man som lärare och student gör och hur det kopplas till vad man kommunicerar är viktiga hörnstenar. I kursen *Musik och samhälle* lyfts problematiken med avsaknaden av kvinnliga förebilder inom musikhistorien. Genom att påvisa bristen på kvinnliga exempel samt genom att lyfta fram pionjärer som lyckats ta plats i historien skapas en naturlig grund för diskussioner kring jämställdhetsfrågor i allmänhet och jämställdhet inom ämnet musik i synnerhet. I kursen *Metodik instrument/sång 2* (U0036G,7,5 hp) ingår seminarium där man fokuserar på de senaste årens forskning kring genusfrågor relaterat till musikundervisning.

Vi strävar efter att utbildningen och miljön ska vara inkluderande i fler avseenden än enbart gällande jämställdhet. Oavsett förutsättningar ska våra studenter ha möjlighet att genomföra sina studier vilket medför att vi, när sådana behov finns, anpassar undervisning och examinationer efter den enskilde individens förutsättningar.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Studenterna deltar i LTU:s fortlöpande utvecklingsarbete gällande kursinnehåll, kursrevideringar och skapande av nya valbara kurser tillsammans med examinatorer och kursansvariga. Kursvärderingar genomförs, enligt LTU:s rutiner, när kursen är avslutad (se utförlig beskrivning i del 1). Kursvärderingsresultaten sammanställs och presenteras för respektive examinator som gör en analys av rapporterna. Därefter vidtar examinator tillsammans med lärare eventuella åtgärder. Vid nästa kurstillfälle presenteras resultaten av föregående kursvärdering och vilka steg som tagits för att förbättra eventuella brister från föregående kurstillfälle.

Förändringar som examinator behöver göra ska förankras hos utbildningsledare och avdelningschef. Utbildningsledaren presenterar detta i programrådet, som genomförs två gånger per läsår. Studenter från ämnet musik deltar med stort engagemang vid dessa möten. Programråden ger studenterna möjligheter att visa på utvecklingsområden i utbildningen. Tanken är att mötena ska fokusera på övergripande programspecifika frågor, men studenter kommer ibland med förbättringsförslag som då diskuteras med kursledare och examinatorer. Vid nästkommande programråd återkopplas de förändringar som genomförts.

Strategier som syftar till att studenten ska genomföra sina studier inom ramen för den planerade studietiden lyfts framför allt fram i del 1.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Programråd med enbart studenter från musik- och danslärarprogrammen genomförs kontinuerligt med fyra träffar per läsår. Deltagare är utbildningsledare på campus Piteå, studentrepresentanter från de olika årskurserna, företrädare för studentkår och vid vissa tillfällen även inbjudna verksamma lärare. Studentrepresentanterna har som uppgift att träffa sina studentkollegor före och efter varje programråd för att inhämta och delge information och tankar. Sedan systematiseringen av programråd med tydligt syfte och innehåll gjordes för några år sedan har vi märkt att studenterna ser det som en bra möjlighet att delta i dessa möten för att kunna påverka sin utbildning. Det är en möjlighet som också finns genom studentkåren, men programråden behandlar studentnära frågor och kan dessutom lösa eventuella problem på kort tid.

Två gånger per år genomförs även programråd med utbildningsledaren som ansvarar för hela ämneslärarprogrammet där student- och lärarrepresentanter från alla ämnen möts. I dessa programråd har studenterna möjlighet att påverka utvecklingsarbetet av programmet i sin helhet och UVK samt VFU i synnerhet. Att få studenternas perspektiv på innehåll, progression och hur väl kursernas innehåll svarar mot förväntningar på studietiden och kommande arbetsliv är värdefullt för LTU som utbildningsanordnare. Särskilt gäller detta för senareårsstudenter som genom sin VFU och sin högskoleförlagda utbildning fått erfarenheter och kunskaper som hjälper oss att hålla utbildningen teoretiskt tillämpad och verksamhetsnära.

Som tidigare nämnts genomförs även digitala enkäter efter varje avslutad kurs (se detaljerad beskrivning i del 1). Enkäterna fyller givetvis en viktig funktion i utvecklingsarbetet. Vi har en utbildningsmiljö som präglas av korta avstånd och högt i tak och detta är till fördel eftersom vi får rikliga inspel i de direkta mötena med studenterna. Dessa inspel bidrar ofta till snabba förbättringar inom respektive kurs.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Musikhögskolan har ett kontinuerligt, bra och nära samarbete med partnerskolorna där studenternas VFU är förlagd, vilket i vårt område innefattar skolor både inom Piteå kommun, Luleå kommun och Skellefteå kommun. Vi samarbetar genom bland annat lärarutbyten, gemensamma utvecklingsfält, kompetensutveckling för aktiva lärare inom gymnasieskolorna och kortare fältstudier för våra studenter ute i verksamheterna. Genom dialog med gymnasielärare och skolledare har vi tagit fram ett antal fristående kurser som kan vara en del i gymnasieskolornas kompetensutveckling av musiklejare. Främst handlar det om fristående kurser men diskussioner förs också om att skapa uppdragsutbildningar för att mer specifikt matcha behoven av kompetenshöjning.

Musikhögskolan samverkar även med andra organisationer som kanske inte direkt kopplas till ämneslärarutbildningen men som ändå ger perspektiv och kunskap att ta med sig i utbildningen. Exempel på detta är vår samverkan med Norrbottensmusiken och deras ensembler och musiker, BD-pop (ett regionalt utvecklingsbolag för populärmusik ägt av Norrbottens kommuner och landsting), Piteåbygdens musikförening och Framnäs folkhögskola.